

Naar een effectief beleid in de gezondheidszorg

Het effectief inzetten van een beleidsinstrument is geen eenvoudige zaak. Dit komt omdat ieder beleidsterrein, ook binnen de gezondheidszorg, weer anders is.

In de Nederlandse gezondheidszorg is de overheid altijd een belangrijke speler geweest. Om bepaalde doelen te bereiken, of om gewenste ontwikkelingen te stimuleren heeft zij daarvoor een grote diversiteit aan instrumenten. Naast de meest bekende, wet- en regelgeving, zijn er legio andere mogelijkheden voor sturing in gebruik, zoals bijvoorbeeld het uitbrengen van beleidsstandpunten.

Ondanks veel verschillen, hebben deze instrumenten uiteindelijk één doel: zorgen dat er verantwoorde zorg wordt geboden. Verantwoorde zorg is zorg die van kwalitatief hoog niveau is en die tegen zo laag mogelijke kosten wordt geleverd.

Het effectief inzetten van een beleidsinstrument is geen eenvoudige zaak. Dit komt omdat ieder beleidsterrein, ook binnen de gezondheidszorg, weer anders is.

Bovendien heeft ieder instrument zijn eigen voor- en nadelen. De wijze waarop een instrument dient te worden geïmplementeerd of geëvalueerd varieert hiermee per casus. Desondanks zijn er zeven stappen te onderkennen die in alle gevallen een belangrijke rol spelen:

- allereerst dient voldoende betrouwbare informatie beschikbaar te zijn over gesignaleerde knelpunten;
- helder dient te zijn welke factoren een belangrijke rol spelen;
- uit het beschikbare arsenaal dient het juiste instrument te worden gekozen;
- het moet bekend zijn hoe het specifieke onderwerp zich verhoudt tot aanpalende terreinen;
- nagegaan moet worden wat de kans van slagen bij implementatie zal zijn;
- de effecten van beleid dienen vanaf het begin te worden gemonitord;
- op vastgestelde tijden dienen de effecten integraal te worden geëvalueerd, zodat bijsturing plaats kan vinden.

TNO Preventie en Gezondheid (TNO-PG) kan de overheid (op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau) ondersteunen bij het ontwikkelen, invoeren, monitoren en evalueren van alle mogelijke beleidsinstrumenten op alle hierboven genoemde stappen.

Economische benadering

De aanpak van TNO-PG onderscheidt zich doordat een economische benadering wordt gecombineerd met een zorginhoudelijke insteek. Dit kan omdat TNO-PG een multidisciplinair samengesteld instituut is, met expertise op alle relevante gebieden in de gezondheidszorg. Hierdoor kan per opdracht een team worden samengesteld met speciaal op het onderwerp toegesneden expertise.

Onze aanpak

Nadat gezamenlijk met de opdrachtgever is nagegaan wat de te bereiken doelen dienen te zijn en welke informatie ontbreekt om dit te realiseren, wordt een werkplan opgesteld en aan de opdrachtgever voorgesteld. Na hierover overeenstemming te hebben bereikt wordt direct begonnen aan de opdracht. Hierbij worden beslismomenten en kritische succesfactoren in beeld gebracht. In sommige gevallen ligt de nadruk hierbij op de instrumentkeuze, in andere gevallen op de relevante factoren, de implementatiekansen of juist op de evaluatie van de effecten.

De ondersteuning die TNO-PG hierbij biedt kan bestaan uit:

- het analyseren van de mogelijke instrumenten;
- het in kaart brengen van de relevante factoren;
- het ontwerpen van beleidsstandpunten;
- het begeleiden bij de implementatie;
- het monitoren van de voortgang en
- het evalueren van de effecten.

Eerdere opdrachten

In het recente verleden heeft TNO-PG onder meer de volgende opdrachten voor

het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport uitgevoerd:

- ten behoeve van het te voeren beleid inzake wachttijden, zijn de wachttijden en mogelijke oorzaken daarvan voor de ambulante geestelijke gezondheidszorg in kaart gebracht en is geadviseerd welke mogelijke aanpassingen tot vermindering van wachtlijsten kunnen leiden;
- ten behoeve van het beleid met betrekking tot bijzondere medische verrichtingen zijn verschillende planningsbesluiten geëvalueerd op hun doelmatigheid en effectiviteit zoals neonatale intensive care en bijzondere functies binnen de neurochirurgie;
- onlangs is gestart met de integrale evaluatie van de Wet op de Orgaandonatie;
- het gebruik van medische hulpmiddelen, ADL hulpmiddelen en ICT in verzorgingshuizen is in kaart gebracht;
- het voorbereiden van een integraal informatiesysteem voor medische hulpmiddelen.

Voor gemeenten evalueert TNO-PG onder meer de uitvoering van de Wet Voorzieningen Gehandicapten, zoals in Rotterdam.

Een goede gezondheid komt voor de meeste mensen op de eerste plaats. Vanzelfsprekend geldt dat ook voor TNO Preventie en Gezondheid. Daarom zetten onze mensen zich met veel enthousiasme in op diverse gebieden van de gezondheidsbevordering en kwaliteit van leven. Steeds op zoek naar praktisch hanteerbare en creatieve oplossingen voor eenduidige maar ook complexe vraagstellingen. Het hoogwaardige onderzoek is toegesneden op vragen van bedrijven, overheden, zorginstellingen en fondsen. De (inter)nationaal erkende en onafhankelijk positie van TNO staat daarbij garant voor kwaliteit.

Voor meer informatie of het maken van een vrijblijvende afspraak nodigen wij u uit contact op te nemen met:

TNO Preventie en Gezondheid

Business Centre Health Management

Dr. R. Naaborg

Postbus 2215

2301 CE Leiden

Tel. (071) 518 18 42

R.Naaborg@pg.tno.nl

www.health.tno.nl

Voor inhoudelijke informatie:

Drs. H. Rosendal

Tel. (071) 518 13 80

H.Rosendal@pg.tno.nl